

SÖKANDE

Rikshiss Service AB, 556689-1767

Ombud: Advokaterna Rudolf Laurin och Emilie Steen
Wistrand Advokatbyrå
Box 11920
404 39 Göteborg

MOTPART

Bostads AB Poseidon, 556120-3398

Ombud: Advokaten Roland Adrell och jur.kand. Sara Karlsson
Gärde Wesslau Advokatbyrå
Kungstorget 2
411 17 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2015-10-30	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Bostads AB Poseidon (Poseidon) genomför en öppen ramavtalsupphandling av *Service Hissanläggningar* (UH15-051) omfattande distrikten Angered, Backa, Hisingen, Hjällbo, Kortedala, Öster, Väster och Centrum. Anbud kan lämnas på ett eller flera av distrikten. Utvärderingen görs per distrikt och tilldelningsgrunden är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med beaktande av utvärderingskriterierna *Pris* och *Genomförandebeskrivning*.

Av tilldelningsbeslut den 10 juli 2015 framgår att Poseidon valt att teckna avtal med *Hissteknik i Göteborg AB* (Hissteknik) avseende samtliga distrikt. *Rikshiss Service AB* (Rikshiss) har hamnat på femte plats vid utvärderingen. Rikshiss har lämnat lägst pris i samtliga distrikt men har till skillnad från övriga anbudsgivare, som fått maximal poäng för kriteriet *genomförandebeskrivning*, fått näst högsta poäng.

YRKANDEN M.M.

Rikshiss ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan en ny utvärdering av inkomna anbud har ägt rum varvid Rikshiss tilldelas samtliga distrikt.

Rikshiss anför bl.a. följande. Rikshiss anbud har felaktigt fått lägre poäng på *genomförandebeskrivningen* än övriga anbudsgivare. Rikshiss har därför inte tilldelats något av distrikten. Vid en korrekt utvärdering av Rikshiss anbud skulle bolaget ha tilldelats samtliga distrikt.

Därtill har övriga anbudsgivare i anbudsformuläret på ett felaktigt sätt redovisat sammanställningen av pris för respektive distrikt. Denna sammanställning ligger till grund för utvärderingen av kriteriet "pris". Enligt upphandlingsföreskrifterna ska anbud innehålla de handlingar och uppgifter som

anges i anbudsformuläret. Den felaktiga redovisningen av sammanställningen av pris för respektive distrikt innebär att samtliga övriga anbud saknar vissa väsentliga uppgifter i anbudsformuläret. Övriga anbud skulle därför inte ha beaktats i utvärderingen och Rikshiss skulle därmed även av detta skäl ha tilldelats samtliga distrikt.

Genomförandebeskrivning

I upphandlingsföreskrifterna anges att målet med genomförandebeskrivningen är att säkerställa hög funktionalitet för hissarna och att minimera stilleståndstider. Därtill anges att utvärderingen och poängsättningen av kriteriet kommer att göras utifrån ett antal punkter angivna under rubrikerna Platsorganisation respektive Kompetens.

I tilldelningsbeslutet anges att samtliga anbudsgivare har genomarbetade koncept för hur man har tänkt sig att genomföra serviceuppdraget. Enligt Poseidon finns dock några avgörande skillnader i beskrivningarna beträffande statusgenomgång och intern- och vidareutbildningar. Poseidon anger att övriga anbudsgivare på ett tydligt sätt beskrivit att varje hiss får en individuell statusgenomgång. Rikshiss har visserligen inte uttryckligen skrivit om just begreppet "individuell statusgenomgång" i sin genomförandebeskrivning. En sådan efterfrågas inte heller i upphandlingsföreskrifterna. Rikshiss ställer sig också frågande till Poseidons uppgift att samtliga övriga anbudsgivare "på ett tydligt sätt" skulle ha beskrivit just "att varje hiss får en individuell statusgenomgång". Att genomföra en genomgång av hissarna ligger därtill i serviceuppdragets natur varför Rikshiss valt att inte använda sig av just begreppet "individuell statusgenomgång". Däremot har Rikshiss beskrivit hur bolaget avser att genomföra uppdraget. Rikshiss har i dag ansvar för hissarna i tre av de nu aktuella distrikten. Rikshiss faktiska kännedom om dessa hissarna, som Poseidon väl känner till, kan inte bortses ifrån vid den sammanvägda bedömningen av sannolikheten att säkerställa

hög funktionalitet. Därtill har Rikshiss inför avgivandet av anbudet gått igenom hissbeståndet i övriga distrikt för att göra en bedömning av beståndens status för att överhuvudtaget kunna lämna anbud. En kort garanterad inställetid är därtill viktig för att minimera de stilleståndstider som ändå uppkommer. Rikshiss har således minst lika goda förutsättningar som övriga anbudsgivare att fastställa det individuella behovet av servicebesök och planera relevanta åtgärder för hissarna.

Vad gäller redovisningen av årliga utbildningstimmar är det visserligen riktigt att Rikshiss angett ett lägre antal fasta timmar utbildning än övriga anbudsgivare. Av Rikshiss genomförandebeskrivning framgår dock att samtliga hisstekniker får extern utbildning utöver den till åtta timmar angivna internutbildningen samt att denna vid behov kan utökas.

Vid en sammanvägd bedömning som rätteligen ska göras saknas då skäl för att bedöma sannolikheten för hög funktionalitet hos hissarna och minimala stilleståndstider olika för respektive anbudsgivare. Rikshiss ska därför tilldelas lika många poäng som övriga anbudsgivare. Eftersom Rikshiss fått högst poäng för pris i samtliga distrikt ska Rikshiss därmed också tilldelas samtliga distrikt.

Pris

För utvärderingen av kriteriet *Pris* anges bl.a. att för varje distrikt fastställs ett utvärderingspris som beräknas utifrån en modell som beaktar den beräknade anbudssumman för distriktet och en fiktiv mängd tillkommande arbeten.

På anbudsformulärets första sida fylls först anbudssumman i för ett angivet antal hissar per distrikt. Dessa hissar ingår i dagsläget i respektive serviceavtal. Av den förteckning som ingick förfrågningsunderlaget framgår dock

att det totala antalet hissar i distriktet är betydligt fler än de som ingår i förfrågningsunderlaget. Detta beroende på att dessa hissar omfattas av garantiavtal. För en del hissar kommer garantiavtalen att löpa ut under aktuell upphandlingsperiod varför antalet hissar som omfattas av serviceavtalet kan förändras under avtalsperioden. För att ta höjd för sådana förändringar är anbudsformuläret uppdelat i två steg. I det första steget fylls då anbudssumman i för de hissar som i dagsläget omfattas av serviceavtalet. I det andra steget, vilket är det som ligger till grund för utvärderingen av kriteriet pris, fylls servicekostnad i gällande fullservice för samtliga hissar i distriktet.

Det kan konstateras att endast Rikshiss har fyllt i anbudsformuläret på ett korrekt sätt. Övriga anbudsgivare har inte lämnat prisuppgift för samtliga hissar i respektive distrikt utan har istället upprepat den prisuppgift som redovisats för de hissar som i dagsläget omfattas av serviceavtalet. Poseidon har nu anfört att förfrågningsunderlaget varit otydligt. Att övriga anbudsgivare fyllt i anbudsformuläret felaktigt och på ett sådant sätt att anbudet inte kan utvärderas på ett korrekt sätt ska inte ligga Rikshiss till last. Dessa anbud ska därför inte beaktas i utvärderingen varför Rikshiss även på denna grund ska tilldelas samtliga distrikt i upphandlingen.

Poseidon yrkar att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande.

Det bestrids att Rikshiss vid den utförda anbudsutvärderingen felaktigt har tilldelats lägre poäng än övriga anbudsgivare och att övriga anbudsgivare har redovisat sammanställningen av pris för respektive distrikt felaktigt.

Genomförandebeskrivning

Genomförandebeskrivningen ska innehålla uppgifter om hur anbudsgivaren kommer att genomföra uppdraget för respektive distrikt. För Poseidons del

är målet att säkerställa hög funktionalitet för hissarna och att minimera stilleståndstider. För att tydliggöra kriteriets sakinhåll har det delats in i underkriterierna platsorganisation och kompetens, som i sin tur omfattar ett antal efterfrågade beskrivningar.

Rikshiss genomförandebeskrivning har ansetts som mycket väl genomarbetad och innehåller inslag/aktiviteter som sannolikt bedöms kunna leda till en hög funktionalitet och minimala stilleståndstider och erhöll 30 poäng. Vinnande leverantör, Hissteknik, gav in en genomförandebeskrivning som med stor sannolikhet bedöms kunna leda till hög funktionalitet och minimala stilleståndstider. Vad Rikshiss anför om genomgång av hissbeståndet i övriga distrikt framgår inte av genomförandebeskrivningen och kan således inte tillmätas betydelse vid utvärderingen. – Av Rikshiss genomförandebeskrivning framgår att antalet utbildningstimmar uppgår till ”ca 8 tim per tekniker och år samt mer vid behov”. Det framgår inte av genomförandebeskrivningen att samtliga hisstekniker därutöver får externutbildning. Vad som framgår är att bolagets ”hisstekniker har fått utbildning hos leverantörerna...”. Beskrivningen uppfyller inte heller i denna del bedömningskriteriet stor sannolikhet för hög funktionalitet och minimala stilleståndstider. – Det är inte inställelsetiden som är av avgörande betydelse för att minimera stilleståndstiderna utan det förebyggande arbetet i form av ett serviceupplägg där akuta uttryckningar kan minimeras som är direkt avgörande. Denna skillnad i fokus mellan Rikshiss och vinnande leverantör är en del av vad som medför en skillnad i poängsättning av genomförandebeskrivningen. Ett ytterligare avgörande kriterium på ett välfungerande serviceupplägg är tillgång till rätt reservdelar.

Bolagets beskrivning av det förebyggande arbetet innebär således inte i tillräckligt hög grad ett sådant kvalitativt förebyggande arbete som skulle medföra en sammantagen bedömning i nivå med kraven för full poäng. Inte heller påvisar bolaget ett sådant strategiskt fokus avseende det förebyggande

arbetet som exempelvis framgår av vinnande leverantörs anbud och som därför borgar för Poseidons bedömning. Bolagets genomförandebeskrivning uppfyller således alltså kravet på att vara genomarbetat men är inte tillräcklig i dessa delar för att uppfylla kriterierna för högsta poäng. Den givna poängsättningen överensstämmer också med den bedömning som framkommer vid avstämning av genomförandebeskrivningen mot referensuppdrag inom Poseidon. Bolagets anbud har därför rätteligen poängsatts med 30 poäng.

Vinnande leverantörs anbud anger på ett mycket bra sätt ett betryggande strategiskt förebyggande arbete med realistiska inställelsetider som dessutom styrks av referenstagningen, ett fullgott återrapporteringssystem som utvärderats samt stämts av med referenter samt att anbudet även i övrigt uppfyller kriterierna för att erhålla högsta poäng för genomförandebeskrivning.

Rikshiss påstående att det saknas skäl för att bedöma bolagets anbud lägre än vinnande leverantörs tillbakavisas. Utvärderingen har skett i enlighet med förfrågningsunderlaget och med beaktande av de upphandlingsrättsliga principerna och LOU. Grund för ingripande saknas därför i denna del.

Pris

Det framgår tydligt av förfrågningsunderlaget att prisutvärderingen sker genom en summering av dels a) anbudssumman per distrikt, vilket är ett fast pris omfattande det antal hissar per distrikt som framgår av anbudsformuläret, dels b) de fiktiva mängder tillkommande material respektive arbetstimmar som för respektive distrikt specificeras i anbudsformuläret.

Bolagets huvudargument är förfrågningsunderlagets ordalydelse, vad avser att anbudsformuläret innehåller ett fält som anger "samtliga hissar i ett distrikt". Poseidon medger att det möjligen hade varit önskvärt att förfråg-

ningsunderlaget än tydligare angav att prisuppgiften i detta fält skulle avse de hissar i distriktet som omfattas av ersättning till fast pris i enlighet med anbudsformuläret. Den slutsats bolaget försöker dra av textformuleringen är dock, läst i sitt sammanhang och med beaktande av förfrågningsunderlagets innehåll i övrigt, alltför långtgående.

De fyra övriga anbudsgivarna har uppfattat förfrågningsunderlaget på det sätt som Poseidon avsett. Samtliga övriga anbudsgivare vid sidan om bolaget har således fyllt i det aktuella fältet "Servicekostnad gällande fullservice för samtliga hissar i distriktet under 12 månader" med samma belopp som i anbudsformuläret som också redovisats som anbudssumma i kr/år för respektive distrikt. Att fälten är korrekt ifyllda med belopp innebär också att någon sådan brist i anbuden som bolaget hävdar finns, inte är för handen. Bolagets påstående att övriga anbud saknar uppgifter som krävs för att anbuden ska kunna utvärderas tillbakavisas därför. Även av detta skäl saknas grund för ingripande mot upphandlingen vad avser bolagets invändning mot prisutvärderingen.

Det tillbakavisas att det vid något tillfälle har lämnats besked att övriga anbudsgivares priser angetts felaktigt. Däremot har bolaget, som missuppfattat prismodellen, getts möjlighet att förtydliga sin prissättning eftersom de lämnade prisuppgifterna var motstridiga. Syftet var att klargöra bolagets prissättning och möjliggöra rättelse av en för Poseidon uppenbar felskrivning.

Sammanfattningsvis är förfrågningsunderlaget och Poseidons genomförande av upphandlingen förenligt med LOU och de grundläggande upphandlingsprinciperna. Ansökan ska därför avslås.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Genomförandebeskrivning

Avseende utvärderingskriteriet genomförandebeskrivning synes parterna vara ense om att fråga är om en sammanvägd bedömning av hur väl anbudsgivarna har formulerat sina genomförandebeskrivningar. Rikshiss gör nu gällande att deras genomförandebeskrivning har samma kvalitet som övriga anbudsgivares genomförandebeskrivningar och därför ska tilldelas lika många poäng som dessa.

Utvärdering vid offentlig upphandling ska göras objektivt i den meningen att inga ovidkommande hänsyn får tas. Det är dock ofrånkomligt att även en objektiv bedömning av inkomna anbud kan rymma ett visst mått av skönsmässighet eller subjektivitet som måste godtas under förutsättning att den upphandlande enheten håller sig inom ramen för vad förfrågnings-

underlaget kan anses tillåta. Det är endast direkta felbedömningar eller andra brister som bör leda till ett ingripande enligt LOU.

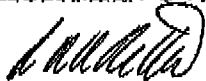
Det som Rikshiss anför innebär inte att det är visat att Poseidon vid utvärderingen av anbudsgivarnas genomförandebeskrivningar har tagit några ovidkommande hänsyn eller att utvärderingen i övrigt innefattar sådana skönsmässiga bedömningar som går utöver vad som ryms inom ramen för vad förfrågningsunderlaget tillåter eller i övrigt på ett sådant sätt att det upphandlingsrättsliga regelverket träds för när.

Pris

Poseidon framhåller att utvärderingskriteriet pris har tillämpats på det sätt som anges och som avsetts i förfrågningsunderlaget. Utformningen av förfrågningsunderlaget i denna del utesluter inte heller en sådan tillämpning, även om utformningen visserligen hade kunnat vara något tydligare. Övriga anbudsgivare har också tolkat förfrågningsunderlaget i nu aktuellt avseende på samma sätt som Poseidon. Det som Rikshiss nu har anført är inte tillräckligt för att göra någon annan bedömning än att utvärderingen av kriteriet pris har skett i överensstämmelse med förfrågningsunderlaget och med det upphandlingsrättsliga regelverket. Skäl för ingripande enligt LOU i denna del saknas därför.

Sammanfattningsvis medför det som Rikshiss anför och har visat inte att Poseidons upphandling står i strid med LOU. Grund för ingripande enligt LOU föreligger därför inte. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV3109/1B LOU)

Ann Rittri

Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Michaël Koch.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.